

(1)

Sztaskó Richard 83

KAVICSTENGER

– a kezére néz, a kézfe-
jére, a kézfejen megrepe-
dezett és száraz a bőr,
ahol mélyen belemart a
fagy, ott egészen kisebe-
sedett a hidegtől, azt

mondja, történhet akármi, kesztyűt soha nem fog húzni, ha kell, szenved, és szenvedése közepette megtanul túrni, ahogy fogja a kapaszkodót, a mutatóujja bütykén fölszakad a korábban begyógyult cérnavekony seb, a vér pirosan szivárogni kezd, érzi a parányi sebben a parányi fájdalmat, igen, ez az övé, ez már végképp hozzátartozik, hozzá és senki máshoz, most és mindörökké, s a fölsimerés emelkedett, akár az allegro molto egy sose hallott szimfónia valamelyik tételében, a talpa alatt ugyanúgy érzi a növekvő sebességet, mint a kapaszkodót fogva, egyre emelkedik, s az ellenerő húzza hátra, ellen kell tartania, hogy ne rántsa magával, ez a vektorok tánca, nincs mit tenni, aztán egy váratlan pillanatban fékcsikorgás és csattanás, valahol valami valaminek végérvényesen és visszavonhatatlan, ahogyan eleink is mondták, ilyen az élet, a hirtelen-fékezés után testek dőlése-hullása, aki időben reagál, az állva marad, mindenki más elszenvedi az elszenvednivalót, s hogy ne essen el, erősebben szorítja meg a kapaszkodót, egészen elfehéredik a bőre, a kezére néz, a kézfeje, a kézfejen megrepedezett és száraz a bőr, pedig ha kesztyűt húzna, minden másképp lenne, igen, ahogyan eleink mondták, ilyen az élet, s hogy mindig minden másképp is lehetne, mint ahogyan van, csak egyszer tiltakozna a hajnali harmat a napsugarak ellen, megpördülne a világ mind a négy sarkán, a kezére néz, a kézfeje, a kézfejen megrepedezett és száraz a bőr, ahol mélyen belemart a fagy, ott egészen kisebesedett a hidegtől, azt mondja, történhet akármi, kesztyűt soha nem fog húzni, ha kell, szenved, és szenvedése közepette megtanul túrni, ahogy fogja a kapaszkodót, a mutatóujja bütykén fölszakad a korábban begyógyult cérnavekony seb, a vér pirosan szivárogni kezd, érzi a parányi sebben a parányi fájdalmat, igen, ez az övé, ez már végképp hozzátartozik, hozzá és senki máshoz, most és mindörökké, s a fölsimerés emelkedett, akár az allegro molto egy sose hallott szimfónia valamelyik tételében, a talpa alatt ugyanúgy érzi a növekvő sebességet, mint a kapaszkodót fogva, egyre emelkedik, s az ellenerő húzza hátra, ellen kell tartania, hogy ne rántsa magával, ez a vektorok tánca, nincs mit tenni, aztán egy váratlan pillanatban fékcsikorgás és csattanás, valahol valami valaminek végérvényesen és visszavonhatatlan, ahogyan eleink is mondták,

ilyen az élet, a hirtelen-fékezés után testek dőlése-hullása, aki időben reagál, az állva marad, mindenki más elszenvedi az elszenvednivalót, s hogy ne essen el, erősebben szorítja meg a kapaszkodót, egészen elfehéredik a bőre

84 (2)

– ott áll a lépcső tetején, a bal lábáról áthelyezi testsúlyát a jobbra, rögtön érzi megszűnni combjában a zsibbadást, persze tisztában van azzal, amit művel, nem megoldás, nem szünteti meg a fájdalom forrását, csupán felületi kezelést alkalmaz, ahogy letekint, látja nadrágján a gyűrődéseket, ideges, kapkodó mozdulatokkal megpróbálja kisimítani őket, hiábavaló próbálkozás, ez a nadrág sose lesz már olyan, mint volt valaha élére vasalt új darabként, többször is végigsimít a gyűrődéseken, néhány paskoló mozdulattól várja a megváltást, miután föladja, a zsebébe nyúl és előhalássza szíj nélküli karóráját, a számlapot a tenyerében tartja, a mutatók tanulsága szerint egy perc múlva hét, a tenyerébe simuló óra mint kocsonyahideg pupilla néz vissza rá, úgy érzi, ha most azonnal nem süllyeszti vissza a zsebébe, még a lelkét is kibámulja a helyéről, legyen az bárhol, és legyen akármekkora is, topogni kezd, a toporgásról eszébe jut egy szó, melyet soha sem értett, de mindig is tudni akarta, mit jelent, ez a neuraszténia, dallamos, akár egy megkergült forte-piano, talán ha ismét köze lesz önmagához, megérthet olyasmiket is, amiket mások már keserédes tapasztalatok árán megértettek, ott áll a lépcső tetején, s nem tudja, maradjon vagy mozduljon tovább, ha sikerülne hét előtt megállítani az időt vagy rögtön hét utánra ugrasztani egy még nem létező percbe, értelmet nyerhetne mindaz, ami eleddig törődött kérdőjelként jelent meg előtte, vajon a lélek gyűrődéseit a hozzá hasonlók hogyan tüntetik el, mi a titkuk, mi kell ahhoz, hogy egy lehessen azokkal, s ne magányos bolygóként kerengjen a végtelen űr végtelen hidegében, de mi mást is tehetne, ott áll a lépcső tetején, a bal lábáról áthelyezi testsúlyát a jobbra, rögtön érzi megszűnni combjában a zsibbadást, persze tisztában van azzal, amit művel, nem megoldás, nem szünteti meg a fájdalom forrását, csupán felületi kezelést alkalmaz, ahogy letekint, látja nadrágján a gyűrődéseket, ideges, kapkodó mozdulatokkal megpróbálja kisimítani őket, hiábavaló próbálkozás, ez a nadrág sose lesz már olyan, mint volt valaha élére vasalt új darabként, többször is végigsimít a gyűrődéseken, néhány paskoló mozdulattól várja a megváltást, miután föladja, a zsebébe nyúl és előhalássza szíj nélküli karóráját, a számlapot a tenyerében tartja, a mutatók tanulsága szerint egy perc múlva hét, a tenyerébe simuló óra mint kocsonyahideg pupilla néz vissza rá, úgy érzi, ha most azonnal nem süllyeszti vissza a zsebébe, még a lelkét is kibámulja a helyéről, legyen az bárhol, és legyen akármekkora is, topogni kezd, a toporgásról eszébe jut egy szó, melyet soha sem értett, de mindig is tudni

akarta, mit jelent, ez a neuraszténia, dallamos, akár egy megkergült forte-piano, talán ha ismét köze lesz önmagához, megérthet olyasmiket is, amiket mások már keserédes tapasztalatok árán megértettek

(3)

85

– kád, víz, lefolyó, örvény, dugó, csempék, nedvesség, párafolt s egy törölköző, amire kilépett, hogy ne csússzon el a nyirkos járólapon, a tükrön elkeni a párafoltot, ujjainak csíknyma s a tükörben fölbukkanó arc kétségtelenül az övé, még akkor is, ha szeretné nem csak most, hanem úgy általában mindig letagadni, egy vízcsepp gördül le az állán, végiggurul a nyakán, le egészen a két melle közé, onnan pedig tovább, has, szeméremdomb, végül a csepp, több társával együtt elvész a szeméremszőrzet dús erdejében, a tükörben az arc kétségtelenül az övé, mint ahogyan volt mindig is, akármennyire sem szokott hozzá, csapzott haja összekuszálódva, a tekintete reményvesztett, s ebben a furcsán-sárga megvilágításban pont úgy néz ki, mint akinek igazán szüksége lenne egy ölelésre, tudván, hogy már az ölelés sem segíthet rajta, a kád szélére terített törölközőt már régen a dereka köré csavarta, a törölközővéget a hasához túrte, korábbi mozdulatai feszesek, mintha más találta volna ki őket helyette, nagy levegőt vesz, majd hosszan kieresztve előrébb lép, talpa alatt kellemes puhaság a kilépő törölköző, halkan fölsóhajt, kád, víz, lefolyó, örvény, dugó, csempék, nedvesség, párafolt, a tükrön elkeni a párafoltot, ujjainak csíknyma s a tükörben fölbukkanó arc kétségtelen az övé, senki máséhoz nem is tartozhatna, egyes egyedül az ő büszkesége lehetne, ha nem szégyellné olyannyira, s jelentsen bármit, már régen lemondott arról, amit belső békének nevezhetnénk, túl lépett azon, hogy harmóniára leljen, azt mondja nincs rá szüksége, elégedett azzal a kuszasággal, ami nélkül biztosan elkeveredne a mindennapok forgatagában, persze ezzel az erővel akár le is feküdhetne odakint a csupasz aszfaltra, várva az első zivatart és a zivatar nyomán fakadó kertvégi csöndet, s a csöndességben megbúvó bizonytalan részvétet, kád, víz, lefolyó, örvény, dugó, csempék, nedvesség, párafolt s egy törölköző, amire kilépett, hogy ne csússzon el a nyirkos járólapon, a tükrön elkeni a párafoltot, ujjainak csíknyma s a tükörben fölbukkanó arc kétségtelenül az övé, még akkor is, ha szeretné nem csak most, hanem úgy általában mindig letagadni, egy vízcsepp gördül le az állán, végiggurul a nyakán, le egészen a két melle közé, onnan pedig tovább, has, szeméremdomb végül a csepp, több társával együtt elvész a szeméremszőrzet dús erdejében, a tükörben az arc kétségtelenül az övé, mint ahogyan volt mindig is, akármennyire sem szokott hozzá, csapzott haja összekuszálódva, a tekintete reményvesztett, s ebben

a furcsán-sárga megvilágításban pont úgy néz ki, mint akinek igazán szüksége lenne egy ölelésre, tudván, hogy már az ölelés sem segíthet rajta, a kád szélére terített törölközőt már régen a dereka köré csavarta, a törölközővéget a hátsához tűrte, korábbi mozdulatai feszesek, mintha más találta volna ki
86 őket helyette, nagy levegőt vesz, majd hosszan kieresztve előrébb lép, talpa alatt kellemes puhaság a kilépő törölköző, halkán fölsóhajt

